

Sygn. akt: XU-583/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 września 2014r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu
w składzie:

Przewodniczący: SSR Barbara Bonczar

Protokolant: Grażyna Mazurkiewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 09 września 2014r. we Wrocławiu

sprawy z odwołania **T. M.**

od decyzji Prezesa K. R. U. S. Oddział Regionalny we W.

z dnia 04 lipca 2013r. znak: (...)

w sprawie **T. M.**

przeciwko Prezesowi K. R. U. S. Oddział Regionalny we W.

o jednorazowe odszkodowanie

1. zmienia zaskarżoną decyzję Prezesa K. R. U. S. Oddział Regionalny we W. i przyznaje wnioskodawcy T. M. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej w dniu 14 kwietnia 2013r. za doznany 1 % uszczerbek na zdrowiu w kwocie 700,00 zł (siedemset złotych, 00/100).
2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.

Sygn. akt X U 583/13

UZASADNIENIE

Ubezpieczony, T. M., wniósł odwołanie od decyzji organu rentowego, Prezesa K. R. U. S. z dnia 4 lipca 2014 r. znak (...), odmawiającej mu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej, jakiemu miał ulec w dniu 14 kwietnia 2013 r. i domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu jednorazowego odszkodowania.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, iż w dniu 14 kwietnia 2013 r. około godz. 13:00 we W. jechał rowerem ulicą (...) z domu (ul. (...)) do sklepu (...) (ul. (...)) w celu dokonania zakupu oleju do piły i kosi spalinowej, przy pomocy których już od dwóch lat wykonuje prace związane z wycinką drzew na działkach położonych w miejscowości N. L.. W trakcie jazdy rowerem doszło do czołowego zderzenia z rowerzystą jadącym z przeciwka, w wyniku którego doznał wieloodłamkowego złamania V kości śródreżcza lewego. Jednak organ rentowy nie uznał tego zdarzenia za wypadek przy pracy rolniczej i odmówił prawa do jednorazowego odszkodowania.

Ponadto ubezpieczony zarzucił, iż organ rentowy nie respektuje prawa do zgłaszania uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy rolniczej.

Ubezpieczony zarzucił również, iż organ rentowy przekroczył termin do wydania decyzji, który wynosi 14 dni od dnia wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do jej wydania. Przyjmując, iż taką okolicznością było jego pismo z 9

czerwca 2013 r. ustosunkowujące się do ustaleń protokołu z wypadku, to wydając decyzję w dniu 4 lipca 2013 r. organ rentowy znacznie przekroczył termin do jej wydania (k. 3-8).

*

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy zarzucił, iż w przeprowadzonym postępowaniu dowodowym ustalono, iż okoliczności wypadku jakie podał ubezpieczony są mało wiarygodne. Natomiast po otrzymaniu protokołu powypadkowego zgłosił do jego treści zastrzeżenia, które nic nie wniosły do sprawy. W związku z czym zdarzenie z dnia 14 kwietnia 2014 r. nie jest wypadkiem przy pracy rolniczej i nie ma podstaw do przyznania jednorazowego odszkodowania (k. 9-10).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony, T. M., ma 40 lat, wykonuje zawód rzeźbiarza, mieszka we W. przy ul. (...) i prowadzi gospodarstwo rolne położone w N. L. około 30 km od miejsca zamieszkania. Pole, które uprawia jest bez zabudowań zarośnięte drzewami pochodzącymi z samosiewów.

Decyzją z dnia 17 maja 2011 r. Wójt Gminy O. zezwolił ubezpieczonemu na usunięcie 560 szt. drzew gatunku sosna, porastające działki w N. L..

W dniu 14 kwietnia 2013 r. (niedziela) około południa ubezpieczony pojechał rowerem z domu przy ul. (...) do sklepu (...) znajdującego się przy ul. (...) w celu zakupu oleju do piły i kosi spalinowej, gdyż tego dnia zamierzał udać się do N. L. w celu prowadzenia dalszych prac nad wycinką drzew. Jadąc ścieżką rowerową na ul. (...) około godz. 13:00 zderzył się z jadącym na rowerze z przeciwka dzieckiem M. S.. Zaraz po wypadku ubezpieczony poinformował M. S., iż boli go ręka, po czym uczestnicy zdarzenia wymienili się numerami telefonów i rozjechali się w swoje strony.

Po wypadku ubezpieczony nie pojechał już do sklepu C. tylko udał się na ulicę J. N., gdzie spotkał się ze swoją wieloletnią znajomą E. K., która poradziła mu, ażeby udał się do przychodni w celu prześwietlenia ręki.

Tego samego dnia po południu powód udał się na ostry dyżur do przychodni przy ulicy S., skąd został skierowany na ulicę T., gdzie po prześwietleniu okazało się, iż ma złamanie V kości śródrezcza lewego. Po nałożeniu opatrunku gipsowego ubezpieczony udał się do domu.

Wieczorem ubezpieczony zatelefonował do M. S. informując go, iż w wyniku kolizji doznał urazu ręki.

W momencie zdarzenia ubezpieczony ubrany był w marynarkę, a na głowie miał założony kaszkiet.

Dowody:

- zeznania świadka M. S. złożone na rozprawie w dniu 7 listopada 2013 r.
- zeznania świadka E. K. złożone na rozprawie w dniu 7 listopada 2013 r.,
- zeznania ubezpieczonego T. M. złożone na rozprawie w dniu 7 listopada 2013 r.
- kserokopia wypisu z rejestru gruntów – karta 27,
- kserokopia decyzji Wójt Gminy O. z 17.05.2011 r. – karta 26.

W dniu 13 maja 2013 r. o godzinie 14:00 ubezpieczony osobiście zgłosił organowi rentowemu zaistnienie wypadku przy pracy rolniczej, który miał mieć miejsce w dniu 14 kwietnia 2013 r., w wyniku którego miał doznać urazu wieloodłamowego złamania V kości śródrezcza lewego.

Organ rentowy w wyniku przeprowadzonych ustaleń nie uznał zgłoszonego przez ubezpieczonego wypadku za wypadek przy pracy rolniczej.

Decyzją z dnia 4 lipca 2013 r. znak: (...), na podstawie art. 11 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z 14 kwietnia 2013 r.

Dowody:

- dokumentacja organu rentowego (teczka o symbolu (...) w aktach sprawy).

W wyniku zdarzenia z dnia 14 kwietnia 2013 r. ubezpieczony doznał złamania wieloodłamkowego dalszej części V kości śródrecza bez przemieszczenia odłamków z następowym nieznacznym bólowym ograniczeniem zgięcia palca V.

W związku ze zdarzeniem trwały uszczerbek na zdrowiu ubezpieczonego wynosi 1 %.

Dowody:

- opinia biegłego sądowego z 12.12.2013 r. – karta 32,
- opinia biegłych sadowych z 26.015.2014 r. – karta 52-53.

W oparciu o powyższe ustalenia faktyczne, Sąd zważył co następuje:

Odwołanie było słuszne co do zasady lecz nie co do wysokości dochodzonego procentowego uszczerbku na zdrowiu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291 ze zm.), zwanej dalej ustawą rolniczą, jednorazowe odszkodowanie przysługuje ubezpieczonemu, który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

Natomiast w myśl art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy rolniczej, za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania poza terenem gospodarstwa rolnego, o którym mowa w pkt 1, zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo w związku z wykonywaniem tych czynności.

Organ rentowy odmówił wypłaty jednorazowego odszkodowania albowiem zakwestionował fakt, iż w dniu 14 kwietnia 2013 r. ubezpieczony uległ wypadkowi przy pracy rolniczej, jednakże w ocenie Sądu, nie sposób zgodzić się ze stanowiskiem organu rentowego.

Przede wszystkim w toku postępowania wykazano ponad wszelką wątpliwość, iż w dniu 14 kwietnia 2013 r. ubezpieczony uległ wypadkowi – jadąc rowerem zderzył się z innym rowerzystą, w wyniku czego doznał złamania wieloodłamkowego dalszej części V kości śródrecza bez przemieszczenia odłamków. Jednocześnie wypadek ten był zdarzeniem nagłym wywołanym przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego ubezpieczony doznał urazu kości śródrecza.

Ponadto z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, iż ubezpieczony w momencie zdarzenia jechał rowerem z domu do sklepu C., gdzie zamierzał dokonać zakupu oleju do narzędzi, które były mu niezbędne do przeprowadzenia wycinki drzew. W tym zakresie Sąd w całej rozciągłości oparł się przede wszystkim na zeznaniach samego ubezpieczonego, gdyż harmonizowały one z pozostałym wiarygodnym materiałem dowodowym w sprawie. Należy bowiem wskazać, iż ubezpieczony posiada gospodarstwo rolne we wsi N. L., na którym znajdują się samosiejki drzew sosnowych. Natomiast decyzją Wójta Gminy O. z 17 maja 2011 r. ubezpieczony otrzymał zezwolenie na wycinkę 560 szt. drzew gatunku sosna.

Wysokości stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. Nr 234, poz. 1974), zwanym dalej rozporządzeniem o orzekaniu o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu.

Stwierdzenie okoliczności istotnych dla rozpoznania sprawy w zakresie ustalenia procentowego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego w zw. z wypadkiem z dnia 14 kwietnia 2013 r. wymagało wiadomości specjalnych i musiało znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłego sądowego. Pełne wyjaśnienie spornych okoliczności wymagało bowiem wiadomości specjalnych, jakimi Sąd nie dysponował.

Jak wykazał biegły sądowy z zakresu chirurgii, ubezpieczony jest w stanie ogólnym dobrym. Budowa ciała prawidłowa. Głowa opukowo niebolesna. Ręce spracowane, blizna w zakresie kłębu dłoni lewej - po urazie nożem intraligatorskim - bez związku z wypadkiem z dnia 14.04.2013 r. Podaje ból przy dotyku V kości śródreżca lewego oraz przy zgięciu-zgięcie palca V nieznacznie ograniczone bólowo. Siła dłoni lewej słabsza. Obie dłonie swobodnie zaciska w pięść. Ruchomość w zakresie pozostałych palców obu dłoni prawidłowa, bez zaburzeń czucia w ich zakresie.

Biegły sądowy z zakresu neurologii wykazał, iż ubezpieczony ma chód sprawny, ruchy swobodne, nastrój wyrównany. Kręgosłup o zachowanych krzywiznach fizjologicznych, próba palce-podłoga 10 cm, broda-mostek 0 cm. Głowa średniowymiarowa, opukowo niebolesna, nerwy czaszkowe unerwiają symetrycznie, prawidłowo. W kończynach górnych siła mięśniowa, czucie i odruchy zachowane, symetryczne. Odruchy brzuszne zachowane. W kończynach dolnych objawy rozciągowe ujemne, siła mięśniowa, czucie i odruchy zachowane, symetryczne. Zborność dobra. Objawy piramidowe i próba R. ujemne.

Natomiast biegły sądowy ortopeda wykazał, iż ubezpieczony ma budowę ogólną prawidłową, symetryczną, proporcjonalną. Kręgosłup o zachowanych krzywiznach fizjologicznych i dobrej czynnej ruchomości, palcami sięga do dalszej połowy podudzi, broda-mostek 0 cm, napięcie mięśni przykręgosłupowych symetryczne, prawidłowe. Głowa osadzona i ruchoma prawidłowo. Kończyny górne prawidłowo ukształtowane, symetryczne, bez zaników (także w zakresie wewnętrznych mięśni dłoni lewej) i deficytu siły mięśni. Skośna blizna kłębu dłoni lewej o dł. ok. 3 cm. Deficyt zgięcia palca małego dłoni lewej - odległość opuszka dłoń - ok. 1 cm. Pozostałe stawy kończyn górnych o prawidłowej ruchomości. Klatka piersiowa wysklepiona i ruchoma oddechowo prawidłowo. Brzuch w poziomie klatki piersiowej, miękki, niebolesny, bez oporów patologicznych. Kończyny dolne symetryczne co do długości i obwodów, bez zaników i deficytu siły mięśni, o prawidłowej ruchomości w stawach. Ukrwienie stóp zachowane. Chód prawidłowy, w pełni wydolny. Podczas badania narzut czynnościowy.

Biegli rozpoznali u ubezpieczonego stan po wieloodłamowym złamaniu nasady i przysady dalszej V-tej kości śródreżca lewego bez przemieszczenia, wygojone zrostem kostnym z niewielkim upośledzeniem funkcji palca małego – nieznacznym bólowym ograniczeniem zgięcia palca.

Wszyscy biegli zgodnie uznali, iż w związku z wypadkiem z dnia 14 kwietnia 2013 r. ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1 % (poz. 141a rozporządzenia).

W uzasadnieniu swoich opinii biegli wskazali, iż ograniczenie funkcji palca V dłoni lewej jest miernego stopnia, powodujące nieznaczne trwałe skutki zdrowotne pod postacią niewielkiego ograniczenia zgięcia palca V dłoni lewej co upośledza funkcję tego palca oraz zaburza sprawność dłoni i utrudnia wykonywanie czynności związanych z czynnościami życia codziennego oraz wykonywaniem pracy związanej z wykonywanym zawodem. Uraz nie kwalifikuje się do przyznania wyższego uszczerbku, gdyż nie stwierdzono znacznego ograniczenia funkcji tego palca, ani dysfunkcji ręki lewej, a jedynie czynne ograniczenie jego zgięcia, co związane jest z podawanym przez ubezpieczonego bólem.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd dał wiarę przedstawionym w sprawie dowodom z dokumentacji leczniczej, jako że żadna ze stron w toku postępowania nie podważyła skutecznie ich autentyczności i wiarygodności.

Ponadto, Sąd uznał za wiarygodne, opinie sporządzone w toku niniejszego postępowania przez biegłych sądowych. W ocenie Sądu, wydane w sprawie opinie biegłych sądowych są rzetelne, oparte na dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy i badaniu ubezpieczonego i Sąd w pełni podzielił dokonane w nich ustalenia.

Zdaniem Sądu, brak jest podstaw do zanegowania takiego stanowiska biegłych. Tym bardziej, że wydane opinie przez biegłych sądowych zawierają pełne i jasne uzasadnienia, uwzględniające rozpoznane u ubezpieczonego schorzenia i stopień ich nasilenia po przeprowadzonym leczeniu. Biegli sądowi obowiązani są zaś orzekać zgodnie z wiedzą medyczną, posiadanymi kwalifikacjami i obowiązującymi przepisami. Zatem ich pole orzekania nie jest ograniczone żadnymi dodatkowymi kryteriami, poza obowiązującymi przepisami. Dlatego zdaniem Sądu, sporządzonym przez biegłych opiniom, nie można odmówić rzetelności i fachowości co do medycznej oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, w odniesieniu do obowiązujących przepisów. Tym bardziej, że są to specjaliści z dużym doświadczeniem medycznym i stażem orzeczniczym. Wydający w sprawie opinię biegły sądowy jest lekarzem niezależnym od stron i nie ma żadnego powodu, aby orzekać na korzyść którejkolwiek ze stron. Zgodnie z art. 282 § 2 k.p.c. w związku z art. 283 § 2 k.p.c. biegły sądowy wydający opinię w niniejszej sprawie złożył przed objęciem funkcji przysięgę, którą jest związany. Sąd nie znalazł podstaw do zanegowania bezstronności biegłych, jak i ich rzetelności przy wydaniu opinii. Opinia biegłego sądowego podlega ocenie przy zastosowaniu art. 233 § 1 k.p.c. – na podstawie właściwych dla jej przymiotu kryteriów zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia stanowczości wyrażanych w niej wniosków.

Warto tutaj przytoczyć pogląd Sądu Najwyższego, który pomimo upływu czasu nie stracił na swojej aktualności. Mianowicie, Sąd Najwyższy w swoim wyroku z dnia 19 grudnia 1990 r. (I PR 148/90, OSP 1991/11/300) stwierdził, iż „Sąd może oceniać opinię biegłego pod względem fachowości, rzetelności czy logiczności. Może pomijać oczywiste pomyłki czy błędy rachunkowe. Nie może jednak nie podzielać poglądów biegłego, czy w ich miejsce wprowadzać własnych stwierdzeń”.

Jednocześnie, Sąd nie uwzględnił zastrzeżeń ubezpieczonego do przedstawionych przez biegłych opinii. Zastrzeżenia te stanowiły bowiem niczym nie uzasadnioną polemikę z rzeczowo i merytorycznie uzasadnionymi opiniami biegłych.

Wprawdzie w uzasadnieniu opinii z 12 grudnia 2013 r. biegły wskazuje, iż ograniczenie zgięcia palca V dotyczy dłoni prawej, jednakże fakt ten wynikał tylko i wyłącznie z oczywistej omyłki biegłego. Zarówno w wywiadzie, badaniu chirurgicznym oraz rozpoznaniu biegły wyraźnie wskazuje, iż chodzi o uraz kości śródrezcza lewego, a nie prawego.

Ponadto ubezpieczony słusznie wskazuje, iż uszczerbek na zdrowiu z poz. 141a kształtuje się w granicach 1 – 2%, jednakże tabela wyraźnie wskazuje, iż 1 % uszczerbku dotyczy palca dłoni lewej, natomiast 2 % uszczerbku palca dłoni prawej. Ustalając zatem uszczerbek na zdrowiu palca dłoni lewej według poz. 141a biegły nie ma możliwości przyznania np. 2 % uszczerbku, gdyż uszczerbek ten jest ustalony na stałym poziomie 1 % bez żadnej możliwości jego stopniowania. Taka możliwość byłaby gdyby poz. 141a mówiła, iż z tytułu ograniczenia funkcji palca uszczerbek wynosiłby 1-2 %.

Zgodnie z art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. Samo niezadowolenie stron z opinii biegłych nie uzasadnia jednak zażądania dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych.

To Sąd, w ramach zastrzeżonej dla niego swobody, decyduje, czy ma możliwość oceny dowodu w sposób pełny i wszechstronny, czy jest w stanie prześledzić jego wyniki oraz - mimo braku wiadomości specjalnych - ocenić rozumowanie, które doprowadziło biegłego do wydania opinii. Sąd czyni to zapoznając się z całością opinii, tj. z przedstawionym w niej materiałem dowodowym, wynikami badań przedmiotowych i podmiotowych. Wszystko to, a nie tylko końcowy wniosek opinii, stanowi przesłanki dla uzyskania przez sąd podstaw umożliwiających wyjaśnienie

sprawy. Z tego też względu zastosowanie art. 286 k.p.c. pozostawione jest uznaniu sądu, co jednak w niniejszej sprawie – zważywszy na powyższe okoliczności – nie dało podstaw do jego zastosowania.

Oceny zeznań świadków oraz ubezpieczonego, Sąd dokonał w kontekście całego zebranego w sprawie materiału dowodowego. W ocenie Sądu, zeznania te były należało uznać za wiarygodne, gdyż w sposób spójny i harmonijny potwierdzały fakt zaistnienia zdarzenia z dnia 14 kwietnia 2013 r.

Biorąc pod uwagę, dokonane wyżej ustalenia i przeprowadzone rozważania, w punkcie I sentencji wyroku Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 14 kwietnia 2013 r. za doznany 1 % uszczerbku na zdrowiu w kwocie 700,00 zł, oddalając dalej idące odwołanie w zakresie przyznania wyższego procentowego uszczerbku na zdrowiu (punkt II sentencji wyroku).